Міністерство освіти і науки України Сумський державний університет Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту Кафедра міжнародних економічних відносин "Українська асоціація економістів-міжнародників".

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Матеріали ІІІ Міжнародної науково-практичної конференції (Суми, Україна, 20 травня 2022 року)

Суми Сумський державний університет 2022

Рецензенти:

Дурановскі Войцех Хенрік – PhD, Опольський університет (м. Ополє, Польща);

Таранюк Леонід Миколайович – д-р екон. наук, професор, Сумський державний університет (Україна)

Рекомендовано до видання вченою радою Сумського державного університету (протокол № 4 від 20 жовтня 2022 року)

The collection consists of the materials from III International Scientific Conference «International economic relations and sustainable development» of Sumy State University, which presented the results of the research carried out in different countries, in such scientific areas as international economic relations, international cooperation and economic diplomacy, economics of nature management and sustainable development, strategic directions for sustainable development providing, International economic relations impact on sustainable development and others.

For scientists, lecturers of higher education institutions, students, graduates and everybody, interested in the scientific and practical problems of modern economics.

До збірника ввійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні економічні відносини та сталий розвиток» Сумського державного університету, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних у різних країнах, із таких наукових напрямків, як міжнародні економічні відносини, міжнародне співробітництво та економічна дипломатія, економіка природокористування та сталого розвитку, стратегічні напрями забезпечення сталого розвитку, вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток та інші

Для науковців, викладачів закладів вищої освіти, студентів, аспірантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки.

УДК 339.9+502/504

© Сумський державний університет, 2021

Організатори конференції:

"Ukrainian Association of International Economists"

Співорганізатори конференції:

Інститут науки і техніки Хенань, (м. Хенань, Китай) Університет прикладних наук Цвіккау (м. Цвіккау, Німеччина) Інноваційний університет Collegium Mazovia (м. Седльце, Польща) Вища школа економіко-гуманітарна (м. Бельсько-Бяла, Польща) Опольський університет (м. Ополє, Польща) Центр соціальних інновацій Єзуїтського університету (м. Краків, Польща) Інститут технологій та бізнесу в Ческе-Будейовицях, (м. Прага, Чеська Республіка)

3MICT

РОЗДІЛ 1

Міжнародні економічні відносини SECTION 1

International economic relations

Хомутенко Л. І. Функціонування ТНК на сучасній міжнародній арені	7
Marekha I.S. Bondarenko S.I. Gender differentiation on the	8
international labour market	
Дробязко А. О. Структура та цілі маркетингової товарної політики	10
Демиденко С.Г. Перемовини як дипломатичний інструмент:	13
українські реалії	
Joel Ata-Baah Integration of international economic markets	15
Хомутенко Л. І. Григорович А. М.Досвід розвинених країн в	16
міжнародному трансфері технологій	
Мареха І.С., Новгородцева М.О. Міжнародні злиття та поглинання	20
Shevtsova V.M. Problems and features of the country's external public	22
debt management. Ukrainian experience	
Marekha I.S., Yavor P.V. The place of ukraine in the eu integration	26
processes	
Shcherbyna T., Kernychnui V.V.Import policy: general goals and	28
current problems of ukraine	
Zamora O.M., Hyrman D.A., Stanislaw Alwasiak Analysis of world	28
financial markets and their development trends	
Котенко Н.В., Бондаренко А.І. Аналіз діяльності інститутів	30
спільного інвестування в Україні	
Воронцова А.С., Твердохліб Д.С. Головні проблеми інвестиційної	32
привабливості економіки України	
Коротка М.Ю. Розвиток франчайзинговой діяльності під час	36
глобальних економічних коливань	
Кулік А. О Перспективи розвитку Україно-Китайських торгівельних	38
відносин на сучасному етапі	
Dryhola J. Operations in the foreign exchange market	40

РОЗДІЛ 2

Економіка сталого розвитку SECTION 2

The economics of sustainable development

Romaniuk Y., Kurbatova T. Electricity demand management mechanisms	42
Yurchenko A., Yarova I. Modern sustainable logistics trends	44
Dubovych R., Smolennikov D. The system of motivation of personnel at industrial enterprises in the context of global challenges	46
Хомутенко Л. І., Ганжала К. С.Особливості міжнародного регулювання міграції трудових ресурсів	48
Korobko S.O. Labour migration	51
Sheremet A., Smolennikov D. Financial management system as a tool for sustainable development of agricultural enterprises	52
Тулякова А.О., Замора О.М. Міграція робочої сили та її регулювання	54
Голоха А.Р., Щербаченко В.О. Вимушена міграція українців через Російсько-Українську війну	56
Школа В.Ю., Домашенко В.С. Оцінка сталого розвитку та економічної стійкості сільського господарства: досвід ЄС для України	58

РОЗДІЛ З

Вплив міжнародних економічних відносин на сталий розвиток SECTION 3

The impact of international economic relations on sustainable development

цомашенко м.д., Гороленко г.С., прокопенко О.В. Осооливості	62
українських міграційних процесів та вплив Російсько-Української	
війни на них	
Хомутенко Л.І., Тулякова А.О.; Соціально-економічні виклики	65
для майбутнього України у зв'язку з міграцією українського	
населення в період війни	
I. Ata-Baah Role of international labor organisation in regulation of	67
abor migration	

Лапшина М. Ю. Переговорний процес отримання статусу	70
кандидата в СС	
Petrenko S Hert hofstede's model as a tool of cross-cultural analysys	72
Marekha I.S., Sliusarenko A.D. Global financial and economic crises	75
of XX century and their consequences	
Таранюк Л.М. Рубаненко К.І. Цю Х. Головні перешкоди та шляхи	78
поглиблення співробітництва україни та ЄС	
Lisniak B. A., Zamora O. M., Duranowski W. The reaction of	80
European diplomacy to the Russian invasion in Ukraine	
Yurchenko A., Domashenko M. Diplomacy and economics of the	82
Russia-Ukraine war	
Сахно О.О. Оцінка конкурентоспроможності вітчизняної	84
агропромислової продукції на світовому ринку	
Тулякова А.О., Хомутенко Л.І. Соціально-економічні виклики	87
для майбутнього України у зв'язку з міграцією українського	
населення в період війни	
Воронцова А.С., Ермоленко А.О. Проблеми міжнародного	89
співробітництва українських експортоорієнтованих підприємств:	
крос-культурний аспект	
Зорін О. Особливості фінансування угод M&A на	92
міжнародному ринку	
J. Ata-Baah The role of commercial diplomacy as part of economic	95
diplomacy	, -
Hontar K., Yarova I. Tourism as a leading direction of the Turkish	97
service market development	

GLOBAL FINANCIAL AND ECONOMIC CRISES OF XX CENTURY AND THEIR CONSEQUENCES

PhD, senior lecturer **I.S. Marekha**Student **A.D. Sliusarenko**Sumy State University, Ukraine

According to Marx's views, the crisis is a natural consequence and an inherent phase of the economic cycle, in which the solution of accumulated problems occurs.Marx saw the cause of crises in the very nature of economic development. Twentieth-century neoclassicists formed three major and one additional theories regarding the cyclical nature of crises:

- investment theory;
- waves of innovation theory;
- monetary theory;
- psychological theory.

Although these theories differ in their specificities, one cannot claim that each particular case displays elements found exclusively within one theory, nor do they exist differentially to the other (Kulakovska, 2019).

One might equally argue the Great Depression was triggered solely by the stock market crash of 1929. It is worth taking a deeper look, instead, to find out how farmland developed to feed the population during the World War I was one of the central problems, and became totally unprofitable in the post-war period. According to the Keynesian view, the cause of the Great Depression was a shortage of money, since it was in direct correlation with the gold reserves. Two of these things: limited money supply and increased sales led to deflation, marked out by a drop in prices, resulting in financial volatility. Monetary theory holds that the Federal Reserve's misguided policies led to the crisis. Marxists, for their part, argue that it is a crisis of overproduction. Other causes include a stock market bubble resulted from the roaring twenties overconsumption and excessive speculation, overinvestment in production not backed by real demand. Social and demographic causes included population increase facilitated by the Dust Bowl period and led to "Okie migration", totaling about 2.5 million people from Texas, Colorado, New Mexico, Nebraska, and Kansas.

After stock market crash on October 29, the market lost 30 billion dollars in two days. By year-end, securities prices had plummeted to a loss of \$40 billion. A further fall was inevitably followed by bank panic, rising unemployment and GDP falling. By 1932, there was a drop in GDP of 31 % from 1929 levels, rising unemployment to 24 %. The investment field was virtually empty, falling by as much as 98 %. And industrial companies' shares in the total value fell by 80 %. As well as 80 % drop were faced by the output of cars, iron and steel industries.

Within the following three years, over 5,000 banks bankruptcy proceedings were instituted. Money circulating had multiplied by more than 12 times. Over 30 million people remained jobless throughout 32 developed countries, including 14 million in the USA. There was a mass unemployment movement, a "hunger march" on Washington (History, 2009).

It became possible to overcome only after president Franklin Roosevelt election and provision of his the New Deal programs directed at agriculture, manufacturing, finance, energy and labor market relations. Roosevelt was no genius economist, but he did listen to such economists and allowed them to implement their ideas for the public good. Yet it was only with the advent of the World War II that the effects of the Great Depression passed and the crisis was fully managed.

Oil crisis 1973 is a glaring indicator of the manipulation and coercion of the political situation through power, when OPEC member states were eager to change the course of history. Egypt and Syria in October 1973 proclaimed a war against Israel. As Israel was aided by United States, Denmark and the Netherlands, OPEC countries decided to provide support to Egypt and Syria through the oilprice as well as export slash by 5 % per month as long as Israel continued to maintain its presence on Arab lands seized in 1967. In October 1973, the oil price rose from 3 to 5 dollars per barrel, which means the total growth rate of 70 %. By 1974, it had already risen by 400 % to \$12 (Tyzhden, 2014).

This unthinkable price increase led to a crisis in America and the Western countries. Israel was terminated diplomatically by practically all African states. This situation led to new alternatives to oil extraction for the West which became USSR and Africa. "Oil shock" triggered a shift away at the old model of energy-and input-intensive manufacturing; the launch for major economic structural reforms as well as enhanced greenfield investments likely both to reduce fuel usage and to curb dependence on imported fuels. Worsening international economic tensions stimulated closer Western nations' collaboration and the International Energy Agency (IEA) formed in the mid-1970s.

Black Monday 1987 was the first strong example of globalization process and the power of news as well as psychological pressure on investors and herd effect. That was the Fed's announcement of a larger-than-expected trade deficit, the upcoming election, pressure on the dollar. Other news was the Persian Gulf tensions, the income tax hike, and even first lady's disease. Gradually the Dow Jones Index was down first on October 6, 90 points, then 96 points on October 14, another 58 points the next day, and a further 108 points on the 16th of October. Over the weekend two shocks happened: Treasury Secretary James Baker openly urged the US dollar devaluation to cut the widening deficit in the country's trade balance and the New York Times article on the government protection of the weak dollar and allegations the West Germany is crashing the stock market were

the latest spits on shaky investor sentiment amid general volatility and rumors of tax changes in Japan and Germany (Federal, 2013).

The Dow Jones Index had already fallen from 2,246 to 1,738 points on Monday, losing almost 23 %. What differs this crisis from others is that according to some experts, it was the software that failed to bear the strain, the core of the problem. One day and 30 % drop in market capitalization cost many billions of dollars. Things were compounded by the trade and budget deficits of the American economy, growing political instability in areas of the United States charge, the growing mistrust of the dollar, etc.

Britain market fell 23 %, Canadian market – 22.5 % by the end of the month. The Australian and Hong Kong markets lost 41.8 % and 45.8 % respectively. On Blue Tuesday, the Tokyo market lost nearly 15 %. New Zealand suffered the most and in February, it bottomed out at 60 %. Among the further measures provided by SEC and SMA are revision of trading protocols; drafting trading restraints which automatically halt trading if unsafe circumstances arise; broadening the scope of duties for some market makers, particularly NASDAQ.

One can safely assume that the reasons for crises are diverse and that their causes are not always obvious to the outside observer. In modern times, historical examples are the foundation of cyclicality, as we can trace that the common features of almost all crises are excessive speculation leading to financial bubbles and sharp cuts in interest rates in the hope of facilitating lending.

Successful recovery from the crises of the XX century was achieved by countries with strong institutions, taking control of the financial system and market regulation by the state, reforms to strengthen state institutions (Roosevelt New Deal), a circle of support (like Germany and England during the Great Depression), finding alternative sources of oil production, and injections into the banking sector to maintain public confidence in banks and to avoid bank runs.

- 1. Циклічність як форма розвитку економіки: концептуальні погляди та сучасні особливості циклів, Кулаковська Т.А., 2019, [Electronic resource]. Access mode: http://bses.in.ua/journals/2019/38_1_2019/4.pdf.
- 2. Great Depression History, 2009, [Electronic resource]. Access mode: https://www.history.com/topics/great-depression/great-depression-history.
- 3. Нафтові війни 1973-2014: як ціну нафти використовували в міжнародній політиці, The Ukrainian Week, 2014, [Electronic resource]. Access mode: https://tyzhden.ua/News/124493.
- 4. Stock Market Crash of 1987, Federal Reserve History, 2013, [Electronic resource]. Access mode:https://www.federalreservehistory.org/essays/stock-market-crash-of-1987.